

ക്രിസ്തുവിനെ ക്രൂശിക്കൽ

(27:32-56)

ഭൂമിയിലെ തന്റെ ഭാത്യം നിബേദ്ധവാൻ യേശുവിനു സമയമായിരുന്നു, മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിനായി അവൻ യാഗമായി തീരുക എന്നതായിരുന്നു അത് (20:28 നോക്കുക). അനേകരുടെ പാപമോചനത്തിനായി അവന്റെ രക്തം ചിന്ത ണ്ടതിനുള്ള സ്ഥലത്തേക്ക് പടയാളികൾ അവനെ കൊണ്ടുപോയി.

അവർ ശ്രോതുസ്വാധീനത്തിലെത്തിയപ്പോൾ, അവർ അവനെ ക്രൂശിൽ കിടത്തി ആണിയടിച്ചു; “യെഹൂദരുടെ രാജാവ്” എന്ന കൂറവും അവനേൻ എഴുതി. കടന്നുപോയവരും, യെഹൂദ മതാദ്വുക്ഷങ്ങരും, അവനോടുകൂടെ ക്രൂശിച്ച രണ്ടു കളത്താരും അവനെ നിന്തച്ചു. യേശു അവസാനം ആര്ഥാവിനെ എൻ്റെപി ആകൊടുത്തു.

യേശുവിനെ ക്രൂശിൽ തന്റെപ്പോഴും അവന്റെ മരണസമയത്തും ധാരാളം അമാനുഷ സംഭവങ്ങൾ നടന്നിരുന്നു. മുന്നു മൺിക്കുരോളം ഇരുട്ട്, ഭൂകമ്പം, വിശ്വാലുകളുടെ പുനരുത്ഥാനം, ദൈവാലയ തിരശ്ലില കീറിപ്പോയി എന്നിവ അപ്പോൾ സംഭവിച്ചിതായിരുന്നു.

ക്രൂശിവേക്കുള്ള ധാര (27:32)

³²അവർ പോകുവോൾ ശിമോൻ എന്നു പേരുളേളാരു കുറേനക്കാരനെ കണ്ടു. അവന്റെ ക്രൂശ ചുമപ്പാൻ നിർബ്ബുദ്ധിച്ചു.

വാക്യം 32. “തന്റെ തന്നെ ക്രൂശ ചുമപ്പിച്ച്” യേശുവിനെ ദുരെ കൊണ്ടുപോയി (യോഹ. 19:17). “ക്രൂശ്” എന്ന വാക്ക് (സൂര്യരോസ്) കൂത്തനെന്നയും വില അനേന്നയും യോജിക്കുന്ന തടികൊണ്ടുള്ളതാണ് (പാറ്റിബുലം), പലപ്പോഴും പറയാറുള്ള ലംബമായത് ഉൾപ്പെടുന്നില്ല (ബല്ലപ്പസ്).¹ യേശുവിനെ പോലെ പബ്ലഹിനനായ ഒരാൾക്ക് അപ്പോൾ കൂരിശ് മുഴുവൻ ചുമനു കൊണ്ടുപോകുക പ്രയാസമാണ്.

ക്രൂശിക്കപ്പെടുന്ന ആർ അയാളുടെ ക്രൂശിന്റെ ഒരു ഭാഗം ചുമനു കൊണ്ടുപോകുന്നത് പതിവായിരുന്നു. ശ്രീക്ക ചരിത്രകാരനായിരുന്ന പ്ലുടാർക്ക് എഴുതി, “ക്രൂശിക്കുവാൻ കൊണ്ടുപോകുന്ന ഏതൊരു കൂറുഭാളിയും തന്റെ ക്രൂശ് പറക്കിൽ ചുമനിരിക്കണം.”²

സ്വപ്നക്രമായും, യേശുവും പടയാളികളും യെരുശലേമിൽനിന്നുണ്ട് വരുന്നത്. ആ ക്രൂശിന്റെ ഘടന യേശുവിന് ചുമക്കുവാൻ വഹിയാതിരുന്നു. അവൻ രാത്രി മുഴുവൻ ഉറങ്ങാതെയും ഓന്നും ഭക്ഷിക്കാതെയും പാനം ചെയ്യാതെയുമായിരിക്കാം വന്നത്. പടയാളികൾ അടിച്ചപ്പോൾ രക്തം കുറെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കാം. അവൻ വഹിച്ച ക്രൂശിന്റെ ഭാരം നിമിത്തം അവൻ വീണ്ടുപോയെന്ന് സുവിശേഷ എഴുത്തുകാരരും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ആ അവസ്ഥയിൽ അവൻ വീഴാതെ ക്രൂശ് ചുമന് അത്രയും ദുരം നടക്കുക പ്രയാസം തന്നെയാണ്.

അതിനായി പടയാളികൾ ഒരു മനുഷ്യനെ കണ്ടു ... അവന്റെ പേര് ശിമോൺപ്രസാദിയുന്നു, അവനെ കുർശ് ചുമപ്പാൻ നിർബ്ബുദ്ധിചു. തങ്ങളുടെ ചുമക് ഒരു മെതൽ ചുമകകുന്നതിന് യൈഹൂദമാരെ നിർബ്ബുദ്ധിക്കുവാൻ രോമൻ പടയാളികൾക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. യേശുവിന്റെ പ്രസ്താവനയായ “ആരെക്കില്ലും നിങ്ങളോടുകൂടെ ഒരു മെതൽ നടക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടോൽ രണ്ട് അവനേറംടുകൂടെ പോക” എന്നതിനു പിന്നിൽ നിൽക്കുന്നതായിരുന്നു ആ പരിശീലനം (5:41 ന്റെ പരാമർശം നോക്കുക).

മിസ്യായിമിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള വടക്കേ ആദ്ധ്യാത്മകയിൽ നിന്മിൽ ചെയ്തി രുന്ന കുറേനക്കാരനായിരുന്നു ശിമോൺ. രണ്ട് നിയമങ്ങൾക്കിടക്കുള്ള കാല താഴവിൽ വലിയൊരു കൂട്ടം യൈഹൂദമാർ കുറേനയിൽ താമസിച്ചിരുന്നു.³ പ്രവൃത്തികളുടെ പുന്നത്കത്തിൽ നമ്മോട് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പെന്തെക്കാസ്തു നാളിൽ സഭ സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ, അന്ന് യൈരുശലേമിൽ വന്നുകൂടിയവർിൽ കുറേനക്കാരും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ് (പ്രവൃ. 2:10). കുറേനയിൽനിന്നും മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും വന്നവർ യൈരുശലേമിൽ പജ്ഞി പണിതതായും നാം (പ്രവൃത്തികളുടെ പുന്നത്കത്തിൽ വായിക്കുന്ന) (പ്രവൃ. 6:9). ശിമോനും യൈരുശലേമിൽ പെസഹാ പെരുന്നാൾ ആഹോഷിപ്പാൻ വന്ന തീർത്ഥാടക റിൽ പെട്ടവനായിരുന്നേക്കാം, അല്ലെങ്കിൽ, അവൻ കൂടുംബമായി അവിടെ വന്നു താമസിക്കുകയാവാം. “യാത്രയിൽ കടന്നുപോകുന്നവനായിരുന്നു” ശിമോൺ എന്ന് മർക്കോസ് പറയുന്നു. അവൻ “അലക്സാണ്ട്രിന്റെയും രൂഫോസിന്റെയും അപ്പനായിരുന്നു” എന്നും പറയുന്നു (മർ. 15:21; ലുക്കാ. 23:26 നോക്കുക). വായനക്കാർക്ക് പരിചയമില്ലെങ്കിൽ പിന്ന അവരെ കൂറിച്ച് അവൻ പറഞ്ഞതെന്തിനാണ്? പാലോന്ന് രോമർ 16:13-ൽ ഒരു രൂഫോസിനെ കൂറിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്, അവൻ മർക്കോസ് പറഞ്ഞ മനുഷ്യൻ തന്നെയായിരിക്കുവാനാണ് സാധ്യത.

സ്ഥലം (27:33, 34)

³³തലയോടിടം എന്നർത്ഥമുള്ള ഗൗൽഗോമാ എന സ്ഥലത്ത് എത്തിയ പ്ലാൾ³⁴അവനു കൈപ്പ് കലകിയ വീണ്ടു കുടിപ്പാൻ കൊടുത്തു. അതു രൂചി നോക്കിയാറു അവനു കുടിപ്പാൻ മനസായില്ല.

വാക്കും 33. കുർശിൽ തരുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ പേരായിരുന്നു ഗൗൽഗോ മാ, “തലയോടിടം” എന്നർത്ഥമുള്ള അരാമ്യ പേരായിരുന്നു അത് (ലുക്കാ. 23:33). ഇരുണ്ട ആ വാക്കിൽനിന്നു രൂപപ്പെട്ടതാണ് ലത്തീനിലെ കർവ്വാരിയ (“കാൽവറി”).

യൈരുശലേമിനെ കുർശിൽ തരുച്ച യാമാർത്ത സ്ഥലം ഒരിക്കലും അറിവായി കില്ല. ആ സ്ഥലം നഗരവാതിലിനു പുറത്ത് എന്നാണ് തിരുവെഴുത്തിൽ പാണ്ടിരിക്കുന്നത് (എബ്രാ. 13:12). അത് നൃായപ്രമാണ നിയമമനുസരിച്ചായിരുന്നു (ലേവ്യ. 24:14; സംഖ്യ. 15:35; 1 രാജാ. 21:13; പ്രവൃ. 7:58).

യൈരുശലേമിൽ സംർശകരായി പോകനവരെ ഗൗൽഗോമയാക്കുവാൻ സാധ്യതയുള്ള രണ്ടു സ്ഥലങ്ങൾ കാണിക്കാറുണ്ട്. ഹോജി സെപ്പൽക്കർ എന്ന ചർച്ചിന്റെ അകത്ത് ഒരു പാരിയുള്ള സ്ഥലമായിരുന്നു ഗൗൽഗോമ എന്ന കത്തോലിക്കാ സഭ അവകാശപ്പെടുന്നു. ആ ഘടന ഏ.ഡി നാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ

കോൺസ്ട്രൂഷൻഡെവലപ് എന്ന റോമൻ പ്രകടവർത്തി പണിയിപ്പിച്ചതായിരുന്നു ആ ഘടന എന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. ആ സ്ഥലം ക്രിസ്തുവിന്റെ കാലത്ത് നഗരമ തിലുകൾക്ക് പുറത്തായിരിക്കും. അടുത്തു കാണുന്ന അസംഖ്യം കല്ലീകൾ എന്നാം നൃംജിണിൽ പണിത്തുവായിരിക്കും.

ഒരു പൊട്ടസ്റ്റുഡിൾ പാരമ്പര്യം ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത് ഒരു മലഞ്ചരിവി ലുജ്ജ് “ഗോർഡിന്റെ കൽവരി” ദയാബന്ന്. ആ മലഞ്ചരിവുവിൽ ഒരു പാറ തല യോട്ടി പോലെ രൂപപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ സ്ഥലമാണ് ശാരംഗോമ എന്ന് പറഞ്ഞത് 1800 കളിൽ ചില പുരുഷരാബന്ന്, എന്നാൽ അതിനെ പ്രചാരത്തിലാക്കിയത്, പ്രസിദ്ധ ബൈറ്റീഷ് സെസന്യാധിപനായിരുന്ന ജേനനറൽ ചാർസ് ജോർജ്ജ് ഗോർഡിന് ആയിരുന്നു. എങ്ങനെന്നായായാലും, ആ കുന്ന് പ്രത്യുക്ഷമായത് പിന്നീട് കുഴിച്ചെടുത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കാം; എന്നാം നൃംജിണിൽ അത് തല യോട്ടി പോലെ തോന്തിയിരിക്കുകയില്ല. അതിനുപുറമെ, അതിനടുത്തുള്ള കല്ല് രകൾ, ഗാർഡൻ കല്ലറയടക്കം, ബി. സി. ഏഴാം നൃംജിണിലേയോ അല്ലെങ്കിൽ എട്ടാം നൃംജിണിലേയോ ആണെന്നാണ് ഭൂഗർഭഗവേഷകൾ വിലയിരുത്തിയത്.⁴

വാക്യം 34. ശാരംഗോമയിലേത്തിയശേഷം, യേശുവിനെ കുശിക്കുവാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ പടയാളി അവൻ കയ്പ് കലർന്ന വീണ്ടും കുടിപ്പാൻ കൊടുത്തു. “കയ്പ്” എന്നതിന്റെ ശൈക്ഷണിക വാക്ക് (ഹോലേ) സുചിപ്പിക്കുന്നത് കയ്പേറിയ വസ്തു എന്നാണ് (സകീ. 49:21 നോക്കുക). മർക്കോസ് 15:23 പറയുന്നത് വീണ്ടിൽ “കണ്ടിവെള്ളു” കലർത്തിയിരുന്നു എന്നാണ്.

ഈ സമയത്ത് പടയാളികൾ എന്തിനൊന്ന് യേശുവിന് വീണ്ടും കൊടുത്തത്? (1) അവർ അവനെ വീണ്ടും പരിഹസിക്കുകയായിരുന്നോ? ഉമേഷത്തിനു നൽകുന്ന പാനിയത്തിനു പകരം, അവർ കയ്പ് കൊടുക്കുവാനായിരുന്നോ ആഗ്രഹിച്ചത്? ഒരുപക്ഷേ അല്ലായിരിക്കാം. (2) ആ പാനിയം കൊടുത്ത് ലഹരിയുടെ ഫലമുള്ളവാക്കി, അവൻ്റെ കഷ്ടതയും ദശവനവും പർബിപ്പിക്കുകയായിരുന്നോ? അങ്ങനെ ആയിരിക്കണമെന്നില്ല. (3) ആ പാനിയം കൊടുത്ത് അവൻ്റെ ബോധത്തെ മരിച്ചു വേദന ശമിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നോ? അത് യേശുവിനെ കുശിക്കുന്നതിനു തൊട്ടുമുൻപാണ് കൊടുത്തത്. അപ്പോൾ അതായിരിക്കണം ശരിയായ കാരണം. അവസാനത്തെ വ്യാപ്താനം താൽമുടിൽ പരിക്കൂഷിപ്പെട്ട പാരമ്പര്യവുമായി യോജിക്കുന്നു: “ഒരാളെ കുശിൽ തരിക്കുവാനായി കൊണ്ടുപോകുവേശെ, ഇന്തിയങ്ങളെ മരിപ്പിക്കുന്നതിനായി, അയാൾക്ക് കുടിക്കുവാൻ കുറന്തിരുക്കം കലർത്തിയ വീണ്ടും കൊടുക്കുക പതിവായിരുന്നു ... യെരുശലേമിലെ ഉത്തമകളായ സ്ത്രീകളായിരുന്നു അത് തയ്യാറാക്കി നൽകിയിരുന്നത്.”⁵

കയ്പ് കലർത്തിയ വീണ്ടും രൂചിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ, അത് കുടിപ്പാൻ യേശുവിന് മനസായില്ല. താൻ കുടിപ്പാനിരിക്കുന്ന വേദന കുറയാതിരിപ്പാനായിരിക്കാം യേശു അത് കുടിക്കാതിരുന്നത് (26:39 എന്ന് പരാമർശം നോക്കുക).

കുശിൽ തരിക്കുന്ന രീതി (27:35-37)

³⁵ അവനെ കുശിൽ തരിച്ചുശേഷം അവർ ചീട്ടിക്ക് അവൻ്റെ വസ്ത്രം പകുത്തെടുത്തു. ³⁶ അവിടെ ഇരുന്നുകൊണ്ട് അവനെ കാത്തു. ³⁷ “യെഹൂദ ഓരുടെ രാജാവായ യേശു” എന്ന് അവൻ്റെ കുറുസംഗതി എഴുതി അവൻ്റെ തലെക്ക് മീതെ പെച്ചു.

വാക്യങ്ങൾ 35, 36. പകൻ മുന്നാം മൺ നേരത്ത്, അല്ലെങ്കിൽ റാവിലെ 9.00ന് ആയിരുന്നു കൃഷിൽ തരീകതൽ ആരംഭിച്ചത് (മർ. 15:25). അവനെ കൃഷിച്ചേഷം എന്ന പ്രയോഗത്തിൽനിന്നു കൃഷീകരണം പൂർത്തിയായി എന്ന് ധരിക്കരുത്, മറിച്ച് യേശുവിന്റെ കൈകളും കാലുകളും വിലങ്ങെന്ന യുള്ള തടിയിൽ ആണിയടിച്ച് ഉള്ളിച്ചതാണ് തീർന്നത്.

പുരാതനലോകത്തെ ഏറ്റവും ഭയാനകമായ ശിക്ഷയായിരുന്നു കൃഷിൽ തരീകുന്ന രീതി. പാലസ്തീനിൽ അത് പരിചയപ്പെടുത്തിയത് പാർസികളായിരുന്നു, ഐന്നാൽ അത് പൂർത്തികൾച്ചത് റോമാക്കാരയിരുന്നു. വാസ്തവത്തിലുള്ള കൃഷീകരണം വിശദമായി സുവിശേഷങ്ങൾ നൽകുന്നില്ല. അതിന്റെ ആവശ്യവുമില്ല, കാരണം ക്രിസ്തു മരിച്ചപ്പോൾ ജീവിച്ചിരുന്നവർക്കെല്ലാം ആ ദാരുണമായ കാഴ്ച പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു. അതിലുപരി, സുവിശേഷ എഴുത്തുകാർ ഭൗതികമായ വശങ്ങളിലേക്ക് തിരിഞ്ഞ് പറഞ്ഞുകൂടാതെ ആത്മിയതയുടെ പ്രാധാന്യം വിസ്മരിക്കാതിരിപ്പാൻ പരിശുദ്ധാരം നിയന്ത്രണത്തിലായിരുന്നു.

കുടുതൽ തരാതാഴ്ത്തലിനായി, ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടയാളുടെ കുട്ടിന്തുനിയ വസ്ത്രം കീറുമായിരുന്നു. യേശു ആകാശത്തിനും ഭൂമിക്കുമിടയിൽ തുണികിടന്നിരുന്നതിനാൽ, റോമാ പടയാളികൾ അവന്റെ വസ്ത്രം ചീട്ടിട്ട് പകുതെടുത്തു. അവന്റെ “അക്കി മേൽത്തൊട്ട് അടിവരെ തുന്നത് ഇല്ലാതെ നേ യ്ത്തായിരുന്നു.” അതുകൊണ്ട് അവർ കീറിയില്ല (യോഹ. 19:23, 24). അവർ അത് കീറാതെ ചീട്ടിട്ട് എടുത്തത് സക്കീർത്തനങ്ങൾ 22:18 ലെ പ്രവചന നിരവേറലായിരുന്നു: “എന്റെ വസ്ത്രം അവർ പകുതെടുത്തു; എന്റെ അക്കിക്കായി അവർ ചീട്ടിട്ട്.”

ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനെ ആരും വന്ന് എടുത്തുകൊണ്ടുപോകാതിരിപ്പാനായി കൃഷീകരണ പ്രക്രിയയുടെ പൂർത്തീകരണത്തിനായി പടയാളികൾ അവിടെ തന്നെ കാത്തിരുന്നു. തന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ആയിരിക്കുന്ന കുറുവാളികൾ മരിക്കുന്നതുവരെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത് ശതാബ്ദിപരന്റെ ചുമതലയായിരുന്നു (മർ. 15:44, 45).

വാക്യം 37. ചുരുങ്ങിയത് മുന്ന് ആകുത്തിയിലുള്ള വിവിധ തരം കൂർഖയുകളായിരുന്നു റോമാക്കാർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. T, †, X കുറുവാളിയിൽ ചുമതലപ്പെട്ട കുറ്റം അവന്റെ തലവക്കൽ എഴുതുന്നതിനു യോജിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള പരമ്പരാഗതമായ കുറിശിന്റെ ആകുതി † ആയിരുന്നു. ആ എഴുത്ത് ഒന്നുകിൽ യേശുവിന്റെ കഴുത്തിനു ചുറുമായി കെട്ടിയിരിക്കും, അല്ലെങ്കിൽ, അവനെ യെരുശലേം തെരുവുകളിലൂടെ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ, പടയാളി മുൻപിൽ അതു പിടിച്ചിരിക്കും (27:31 എന്ന് പരാമർശം നോക്കുക). കുറുവാളിയുടെ മേൽ ചുമതലപ്പെട്ട കുറ്റം പരസ്യപ്പെടുത്തുന്നത് ദേഹപ്പെടുത്തുന്നതിനായിരുന്നു. അതു കാണുന്നവർ റോമിനെന്നതിനായി അതേ കുറ്റം ചെയ്യാതിരിക്കുവാനുള്ള ഭീഷണിയുമാണ്.

മത്തായി പറഞ്ഞതനുസരിച്ച്, ആ എഴുത്ത് ഇങ്ങനെന്നയാണ്, “ഈ ദൈഹം ദമാരുടെ രാജാവായ യേശു.” ആ മേലെഴുത്ത് നാല് സുവിശേഷങ്ങളിലും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ചേർത്ത് മുഴുവൻ രൂപത്തിൽ എടുക്കാം. അത് വായിക്കുന്നു, “ഈ, ദൈഹം ദമാരുടെ രാജാവായ യേശു.” ആ മേലെഴുത്ത് “ഞാൻ ദൈഹം ദമാരുടെ രാജാവാകുന്നു, എന്ന് അവൻ പറഞ്ഞു” (എംപിസിന് ആധിക്യം) എന്നെഴുതുവാൻ ദൈഹം മതാദ്യക്ഷമാർ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൂടി

ലും, അതിനു മാറ്റം വരുത്തുവാൻ തയ്യാറാക്കാതെ തരപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു, “ഞാൻ എഴുതിയത് എഴുതി” (യോഹ. 19:21, 22).

അവനോടുകൂടെ ക്രുഷിക്കവെട്ടവരും കുടുമ്പം പരിഹാസവും (27:38-44)

³⁸ വലത്തും ഇടത്തുമായി രണ്ടു കളളമാരേയും അവനോടുകൂടെ ക്രുഷി ആണ്. ³⁹ കടന്നുപോകുന്നവർ തലകുലുകൾ അവനെ ദുഷ്പിച്ചു; ⁴⁰ “മനിരം പൊഴിച്ചു മുന്നുനാൾക്കാണ്ഡു പണിയുന്നവനെ, നിന്നെന്തനെന്ന രക്ഷിക്കു; ദൈവപുത്രൻ എങ്കിൽ ക്രുഷിൽനിന്നു ഇറങ്ങിവാ” എന്നു പറഞ്ഞു. ⁴¹ അങ്ങനെന്ന തന്നെ മഹാപുരോഹിതന്മാരും ശാസ്ത്രിമാരും മുപ്പുന്നരും പരിഹസിച്ചു. ⁴² “ഇവൻ മറ്റൊള്ളവരെ രക്ഷിച്ചു; തന്നെത്താൻ രക്ഷിപ്പാൻ കഴികയില്ല; അവൻ ധിസ്രായേലിന്റെ രാജാവാകുന്നു എങ്കിൽ ഇപ്പോൾ ക്രുഷിൽനിന്നു ഇറങ്ങി വരട്ടു എന്നാൽ തെങ്ങാൾ അവനിൽ വിശ്വസിക്കും. ⁴³ അവൻ ദൈവത്തിൽ ആശയിക്കുന്നു; അവനു ഇവനിൽ പ്രസാദം ഉണ്ടെങ്കിൽ, ഇപ്പോൾ വിടുവിക്കേണ്ട; ‘ഞാൻ ദൈവപുത്രൻ എന്നു അവൻ പറഞ്ഞുവോ’” എന്നു പറഞ്ഞു. ⁴⁴ അങ്ങനെ തന്നെ അവനോടുകൂടെ ക്രുഷിച്ചിരുന്ന കളളമാരും അവനെ നിന്നിച്ചു.

വാക്യം 38. ഇവിടെ മത്തായി ആദ്യമായി യേശുവിനോടുകൂടെ ക്രുഷിക്കു പ്പെട്ട രണ്ടു കളള [തരുടെ] വിശ്രാംശങ്ങൾ നൽകുന്നു. യേശുവിനോടുകൂടെ ആ രണ്ടു കളളമാരേയും യെരുശലേം തെരുവുകളിലൂടെ നടത്തിയിരുന്നു എന്നാണ് ലുക്കാനോ 23:32 സുചിപ്പിക്കുന്നത്. ശൊൽഗോമയിലെത്തിരയേണ്ടാർ, അവരിൽ ഒരാളെ യേശുവിന്റെ വലത്തും മറ്റാരാളെ ഇടത്തും നിർത്തിയാണ് ക്രുഷിച്ചത്. കഷ്ടതയേൽക്കുന്ന ഭാസൻ “അതിക്രമക്കാരോടുകൂടെ എണ്ണപ്പെടും” എന്ന യെശയാവിന്റെ പ്രചചനം അങ്ങനെ നിവർത്തിയായി (യോഹ. 53:12).

ശൊൽഗോമയിൽ മുവ്യമായി കാണപ്പെട്ടത് ഒരു ക്രുശായിരുന്നു - എന്നാൽ, മത്തായി രണ്ടു ക്രുശ് കുടെ ഉണ്ടായിരുന്നതായി മത്തായി പറയുന്നു. ചില രീതിയിൽ മുന്നു ക്രുശും ഒരുപേരെല്ലായിരുന്നു. ക്രുഷിൽ തൃഞ്ഞ കിടന്ന മുന്നു പേരിലും, വേദന, വീർപ്പുമുടൽ, ചുട്ട്, മുറിവുകൾ, വിയർപ്പുകൾ എന്നിവ ഉണ്ടായിരുന്നു. പരിഹാസത്തയും പ്രാണിക ജൈയും സഹിച്ചു. തരംതാഴ്ത്തുന ഭാരുണമായ മരണത്തെ അതിലെ കടന്നുപോയവരെല്ലാം നോക്കി വിഷമിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെ വലിയ വ്യത്യാസങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു. നോമത്തെത്, മാനസാന്തരപ്പുടാത്ത, മത്സരിയായ കളളിന്റെ ക്രുശായിരുന്നു (ലുക്കാ. 23:39). അനുതപിച്ച് മാനസാന്തരപ്പുടെ കളളിന്റെതായിരുന്നു രണ്ടാമത്തെ ക്രുശ് (ലുക്കാ. 23:40, 41). മുന്നാമത്തെത്, യേശു മരിച്ച് വീണെടുപ്പിന്റെ ക്രുശ് ആയിരുന്നു.

കീസ്തവിനോടുകൂടെ ക്രുഷിക്കപ്പെട്ട കളളമാരും സാധാരണ കളളമാരും യിരുന്നില്ല. “കളളമാർ” എന്നതിന്റെ ശൈക്ഷണ വാക്ക് (ബഹയിസ്സായ?) പറയുന്നത് അവർ പിടിച്ചുപറിക്കാനും തടയുന്നവരെ ആക്രമിക്കുവാനും മടിയില്ലാത്തവർ എന്നാണ്. ചിലപ്പോൾ ആ വാക്ക് വില്ലവക്കാരെ ഉദ്ഗൃഹിച്ചും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ബഹിപ്പാസിനെ (ബഹയിസ്സായ; യോഹ. 18:40) എന്നു വിളിച്ചിരുന്നു; അവനെ വില്ലവത്തിനും കുലപാതകത്തിനുമായിരുന്നു തടവിലാക്കിയത് (മർ. 15:7). യേശു

വിനോദക്രമം കുശിൽ തരെച്ച രണ്ടു കളളമാരും ഒരുപക്ഷേ ബിംബംപിന്റെ സംഘടനയിൽ പെട്ടവരായിരുന്നേക്കാം, കാരണം അവൻറെ അതെ സമയത്ത് തടവിലാക്കപ്പെട്ടവരായിരുന്നു ഹവരും (26:55 എൻ പരാമർശം നോക്കുക).

അതു രണ്ടു കളളമാരുടേയും പേര് പുതിയനിയമത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടതി യിട്ടില്ല. നൂറ്റാണ്ഡുകളായി അതു ജോധികൾക്ക് ശരിയായതക്കുംഭക്തിയും, വ്യത്യസ്തമായ പല പേരുകളും, ഗൈസ്റ്റ്‌സ്, ദോശാവാതാരം, കമേഡാ, ഫോബാതാസ്, മഹസ്കാന്സ്, തിരെതാന്സ്, ദുമാക്കേസ് എന്നിങ്ങനെ വിളിച്ചിരിക്കുന്നു.⁶

വാക്യം 39. കടന്നുപോയവർത്തിൽ ആദ്യത്തെ ആളുകൾ യേശുവിനെ നിന്നിച്ചു. കുശിൽ തരെച്ചത് നഗരത്തിനു പുറത്താകയാൽ, അനേകം യൈഹൂദ ഓർമ്മ യേശുവിനെ കുശിൽ തരെക്കുന്നതിന് സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിരിക്കും (യോഹ. 19:20). അതിലെ കടന്നു പോയവർ ചിലപ്പോൾ പെസഹാ പെരുന്നാളിന് യെരുശലേമിൽ വന്നു പോയ തീർത്ഥാടകൾ ആയിരുന്നേക്കാം.

കടന്നുപോയവർ യേശുവിനെ നോക്കി തല കുലുക്കി. അവരുടെ പരിഹാസം സങ്കീർത്തനം 22:6, 7-ൽ യേശുവിനെ കുറിച്ചുള്ള മറ്റൊരു പ്രവചന നിരവേറല്ലായിരുന്നു:

ഞാനോ മനുഷ്യന്നു, ഒരു കൃമിയത്ര,
മനുഷ്യതുടെ പരിഹാസവും ജനത്താൽ നിന്തിതനും തനെ.
എന്ന കാണുന്നവരെക്കയും എന്ന പരിഹാസിക്കുന്നു;
അവർ അയരു മലർത്തി, തല കുലുക്കുന്നു.

വാക്യം 40. അതു ആളുകൾ പറഞ്ഞു, “മനിരം പൊളിച്ചു മുന്നുനാൾ കൊണ്ടു പണിയുമെന്നു പറഞ്ഞവനേ, നീ നിന്നെന്നതെന്നെ രക്ഷിക! നീ ദൈവപുത്രൻ എങ്കിൽ, കുശിൽനിന്നു താഴ്വാൻ വാ.” അവരുടെ ഭാഷ മുൻ സംഭവങ്ങളിലേക്കാൻ വിരൽ ചുണ്ടുന്നത്. ഒന്നാമത്, അവർ യേശുവിന്റെ അവകാശവാദത്തെ ഓർമ്മിച്ചു. ആദ്യത്തെ ദൈവാലയശുഭീകരണ സമയത്ത് അവൻ പറഞ്ഞു, “ഈ മദ്ധിരം പൊളിപ്പിന്, ഞാൻ മുന്നു ദിവസത്തിനകം അതിനെ പണിയു” (യോഹ. 2:19). യൈഹൂദമാർ അതു പ്രസ്താവന മുന്നു വർഷമെന്ന വിധത്തിൽ തെറ്റിഡിച്ചിരിക്കും. അവൻറെ വാക്കുകളെ അവർ തെറ്റിഡിച്ചതായി, യേശുവിനെ വിചാരണ നടത്തുമ്പോൾ, സാക്ഷികളായി വന്നു പറഞ്ഞവരുടെ വാക്കുകളും വ്യക്തമാക്കുന്നു (26:60, 61 എൻ പരാമർശം നോക്കുക). സ്വപ്നംമായും, യൈഹൂദ മതാല്യക്ഷമാരായിരുന്നു അവനെ കുറിച്ച് ഇള ദൃശ്യപ്രചരണം നടത്തിയിരുന്നത്. രണ്ടാമത്, തന്നെന്നതെന്നെ തെളിയിക്കുവാൻ യേശുവിന് അവർ ഒരു വെല്ലുവിളി നൽകി (“നീ ദൈവപുത്രൻ എങ്കിൽ ...”), അത് യേശുവിന്റെ പരമാധികാരത്തെ സാത്താൻ അവനെ പരീക്ഷിക്കുമ്പോഴും പറഞ്ഞു (4:3, 6 എൻ പരാമർശം നോക്കുക). ഇവാം സമയത്ത്, തന്റെ വലിയ ശക്തി കാണിച്ച് അവൻറെ ദൈവപുരുഷമായുള്ള ബന്ധം കാണിക്കുവാനായിരുന്നു അവരുടെ വെല്ലുവിളി. അതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി, അവൻ കുശിൽ ആയതു തന്നെ അവൻ ദൈവപുത്രനാണെന്നതിന്റെ തെളിവായിരുന്നു. യേശു പിതാവിന്റെ ഇഷ്ടത്തിന് കീഴ്പ്പെടുകയായിരുന്നു (എബ്രാ. 5:7-9).

വാക്യം 41. രണ്ടാമത് യേശുനെ പരിഹാസിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ, മഹാപുരാഖിതമാരും, ... ശാസ്ത്രിമാരും, മുപ്പണ്ണാരും ഉർപ്പുട്ടിരുന്നു. യെരുശലേം

പുർണ്ണമായും യേശുവിനെ തള്ളിക്കലണ്ടിരുന്നു എന്നാണ് ആ ലിറ്റർ സുചി പ്ലിക്കുന്നത്. യേശുവിനോട് അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന ഇൻഷ്യയും ശത്രുതയും എത്ര വലുതായിരുന്നു എന്ന് യേശുവിനെ ക്രുശിക്കുന്ന സമയത്തെ അവരുടെ സാന്നിധ്യം വെളിവാക്കുന്നു.⁷

പരിഹസിക്കുക എന്നതിനുപയോഗിച്ച ഗ്രൈക്ക് വാക്ക് (എൻപായിസോ) ഒരു ബാലൻ മറ്റാരു ബാലൻ കളിയാക്കുന്നതിന് പറയുന്നതാണ്.⁸ ആത്മി ധമായി പകരതയുള്ളവരിന് അവകാശപ്പെട്ടവരാണ് അച്ചടക്കമില്ലാത്ത കൂട്ടി കലെ ഹോലെ പെരുമാറിയത്! യേശുവിനെ രാത്രി വിചാരണ ചെയ്തപ്പോൾ അവർ ക്രുതസ്വഭാവത്തോടെയാണ് പെരുമാറിയത്, അവൻ്നേ മുഖത്ത് തുപ്പു കയ്യും, അവനെ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി ഇടക്കുകയും, കന്നതടിക്കുകയും ചെയ്തു (26:67, 68).

യേശുവിൻ്റെ മരണത്തിനുത്തരവാദികൾ ആ ആളുകളായിരുന്നു, യുദ്ധായുമായി പിലപേശി അവനെ കാണിച്ചുകൊടുപ്പാനായി മുപ്പതു പെളളിക്കാൻ തുകൾ കൊടുത്തതും അവരായിരുന്നു (26:14-16). അവരായിരുന്നു അവനിൽ മരണാർക്ഷക്കൂളള കുറ്റം ചുമതലിയതും അവൻ മരണയോഗ്യൻ എന്നു പ്രവ്യാപിച്ചതും (26:57-68; യോഹ. 19:7). അവനെ ക്രുശിക്കെ എന്നു പിലാത്തോ സിനോട് ആർത്തതതും, യൈഹുദപുരുഷാരത്തെ അവൻ ക്രുശിക്കപ്പെടുവാൻ സമമതിപ്പിച്ചതും അവരായിരുന്നു (27:20-25). മനുഷ്യ കാഴ്ചപ്പോടനുസരിച്ച്, അവർ അങ്ങനെ ചെയ്തില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, യേശു ക്രുശിക്കപ്പെടുമായിരുന്നില്ല. എക്കിലും യേശു അവരുടെ ദുഷ്ടിച്ച് ആലോചനക്ക് കീഴ്പ്പെടുകയും, ക്രുശ് യാഗമാക്കി ദൈവത്തിന്റെ നിത്യപദ്ധതിയുടെ സാക്ഷാത്കാരമാക്കുകയും ചെയ്തു (പ്രവൃ. 2:23, 24).

വാക്യം 42. യൈഹുദ മതാല്യക്ഷമാർ യേശുവിനെ പരിഹസിച്ചു പറഞ്ഞു, “അവൻ മറ്റുള്ളവരെ രക്ഷിച്ചു; തന്നെത്താൻ രക്ഷിപ്പാൻ കഴിയുകയില്ല.” തന്റെ ശുശ്രൂഷാകാലത്ത് യേശു ചെയ്ത അതഭൂതങ്ങളെയും അവർ പരിഹാസിച്ചു. ദൈവത്തിന്റെ ലോകത്തിൽ പ്രബാപ്പെട്ടവരോടുള്ള അവൻ്നേ മനസലി വായിരുന്നു അവൻ ചെയ്ത അതഭൂതങ്ങളും വീര്യപ്രവൃത്തികളും. അതിലും പരിയായി, യേശു ദൈവപുത്രനായ ക്രിസ്തുവാണെന്ന തെളിവുമായിരുന്നു അവ (11:2-6; യോഹ. 20:30, 31).

അവൻ ക്രുശിനെ എതിർത്തിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവൻ തന്നെത്താൻ രക്ഷിപ്പാൻ അപോദ്യോ അതഭൂതശക്തി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. ദൈവപെട്ടമനുസരിച്ച്, അവൻ തന്നെത്താൻ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ട്, കഷ്ടതയും മരണവുമെന്ന പാനപാത്രം അവൻ കുടിപ്പാൻ രൂഞ്ഞി. അവൻ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചാൽ, തന്നെത്താൻ രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. യേശു അവർ വിചാരിച്ചതുപോലെ പ്രവർത്തനക്കാതിരുന്നത് അവൻ്നേ കഴിവില്ലായ്മയായിട്ടായിരുന്നു യൈഹുദ മതാല്യക്ഷമാർ കണ്ണത്.

ആ ക്രുശ മനുഷ്യർ നിന്മാഗർമ്മായി യേശു യിസ്രായേലിന്റെ രാജാവായി എറ്റു പറഞ്ഞു. അവനെ വിചാരണ ചെയ്ത മഹാപുരോഹിതനായ കയ്യുഹാവ് അവൻ “ദൈവപുത്രനായ ക്രിസ്തു ആകുന്നുവോ” എന്നു ചോദിച്ചു (26:63). പിന്നീട്, പിലാത്തോൻ അവനോട് “യൈഹുദമാരുടെ രാജാവാകുന്നുവോ” എന്നു ചോദിച്ചു (27:11). രണ്ടു തവണയും യേശു തരപ്പിച്ചു മറുപടിയും നൽകി (26:64; 27:11). പടയാളികൾ യേശുവിനെ പരിഹസിച്ചതിലും അവൻ്നേ രാജത്വം പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു (27:28-31), അവൻ്നേ തലെക്കു മിതെ എഴുതിയ

മേലെയുന്നതിലും അതു കാണാമായിരുന്നു: “ഈ, യൈഹുദമാരുടെ രാജാവായ യേശു” (27:37).

യൈഹുദ അഖ്യക്ഷമാർ തുടർന്നു, “അവൻ ഇപ്പോൾ കുശിൽനിന്നു ഈ അഭിവരഞ്ചെ; എന്നാൽ ഞങ്ങൾ അവനിൽ വിശ്വസിക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞ അവൻ അവനെ “പരിഹസിച്ചു” (ലുക്കോ. 23:35). താൻ ആരാബണന് തെളിയിക്കുവാൻ മതിയായതു അത്ഭുതമാക്കി അവൻ പ്രദർശിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു, എന്നിട്ടും അവർ അവനെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു. അവൻ കുശിൽനിന്നു ഇരഞ്ഞി വന്നാൽ പോ പലും, അവൻ തെറ്റിപ്പോയി എന്നു സമ്മതിക്കാതെ അതിനു മറ്റൊക്കിലും ന്യൂ യൈകരണം അവർ കണ്ണഞ്ഞുമായിരുന്നു. യേശു തന്റെ മരണത്തിൽ, അവൻ ദൈവപദ്ധതി പുർത്തിയാക്കുക മാത്രമായിരുന്നില്ല, തന്റെ ഉപദേശത്തിന്റെ മാതൃക കുടെ ലോകത്തിനു നൽകുകയായിരുന്നു (10:38, 39; 16:24–26).

വാക്യം 43. അവർ പിന്നെ പറഞ്ഞു, “അവൻ ദൈവത്തിൽ ആശ്രയി കുന്നു; ദൈവം അവനിൽ പ്രസാദിക്കുന്നു എങ്കിൽ, അവനെ ഇപ്പോൾ വിടുവിക്കേം; ‘എന്നാൻ ദൈവപുത്രൻ’ എന്നു അവൻ പറഞ്ഞുവെള്ളാ.” അവരുടെ ആരോപനം തികച്ചും ദൈവപുഷ്ടമായിരുന്നു. ആ ഭാഷ സങ്കീർത്തനാജിഷ്ഠ 22:8 മായി യോജിക്കുന്നു, അപിടെ പറയുന്നത്, “യഹോവയിൽ നിന്നെന്നതെന്ന സമർപ്പിക്ക; അവൻ അവനെ രക്ഷിക്കുക; അവൻ അവനെ വിടുവിക്കുക; അവനിൽ പ്രസാദമുണ്ടാക്കുവായിരുന്നു” (എന്നെല്ലാവി).⁹ യേശു ദൈവപുത്രനാബന്നു പറഞ്ഞതിനെ യൈഹുദ അഖ്യക്ഷമാർ അധിക്ഷേപിക്കുകയായിരുന്നു (26:63, 64). ദൈവം അവനിൽ പ്രസാദിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവനെ അവൻ രക്ഷിക്കു മെന്നായിരുന്നു അവരുടെ തോന്ത്രം.¹⁰ യേശു ചെയ്തതെല്ലാം അവർ എത്ര ചെറുതായിട്ടുണ്ട് മനസിലാക്കിയിരുന്നത്!

പുതുഷ്പാരതത്തിലെ മറ്റു പരിഹാസികൾ യേശുവിനോട് നേതിട്ടായിരുന്നു സംസാരിച്ചത്, എന്നാൽ യൈഹുദ മതാഖ്യക്ഷമാർ അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. അവരുടെ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞിക്കുന്ന മുന്നു വിവരണങ്ങളിലും അവർ അനേകം നൂമായിരുന്നു സംസാരിച്ചിരുന്നത് - യേശുവിനോടായിരുന്നില്ല (27:41–43; മർ. 15:31, 32; ലുക്കോ. 23:35).

വാക്യം 44. മുന്നാമത്തെ പരിഹാസ സംഘമായിരുന്നു അവനോടുകൂടെ കുശിക്കപ്പെട്ട കളളംാർ.¹¹ ആദ്യം രണ്ടുപേരും യേശുവിനെ പരിഹസിക്കുവാൻ ചേർന്നു, ഒരു വാക്കുകളാൽ അവനെ നിന്നിച്ചു. ഒരാൾ പറഞ്ഞു, “നീ ക്രിസ്തു അല്ലോ? നിന്നെന്നതെന്നായും ഞങ്ങളെല്ലാം രക്ഷിക്കു” (ലുക്കോ. 23:39).

ഒരു കളളംാർ ഉള്ളിലെ മാറ്റത്തെ കുറിച്ച് മത്തായി പറയുന്നില്ലെങ്കിലും, ലുക്കോസ് 23:40–43 പറയുന്നു. എന്നാൾ അവന്റെ മനസിനെ മാറ്റിയത് എന്ന നമ്മോട് പറയുന്നില്ല, പക്ഷെ, അവന്റെ മാറ്റം ശരിയായ മാനസാന്തരത്തിലേ ക്കായിരുന്നു. തന്നെ മരണത്തിന് ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുത്തവർക്കും തന്നെ പരിഹസിച്ചപ്പെട്ടു കുശിൽ കിടന്ന് യേശു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് അവൻ കേട്ടിരിക്കാം (ലുക്കോ. 23:34). ഒരുപക്ഷെ യേശു മരണത്തെ നേരിട സ്വഭാവം അവന്റെ മനസിനെ മാറ്റിയിരിക്കാം. കാരണം എന്നതായാലും, കർണ ഹൃദയവും മൃദുല ഹൃദയവും തമ്മിലുള്ള വൃത്താസം എന്നെന്ന് അവൻ കാണിച്ചു. അവൻ പറഞ്ഞു, “യേശുവേ, നീ രാജതം പ്രാഹിച്ചുവരുമ്പോൾ, എന്നേയും ഓർത്തുകൊള്ളണമേ!” (ലുക്കോ. 23:42). യേശു അതിനു മറുപടിയായി പറഞ്ഞു, “ഈന്നു നീ എന്നോടുകൂടെ പറുംസയിൽ ഇരിക്കും എന്നു ഞാൻ സത്യമായിട്ടു നിന്നോട് പറയുന്നു” (ലുക്കോ. 23:43).

ക്രുഷികരണാവസ്ഥയും

ആ സമയത്തുണ്ടായ അടയാളങ്ങളും

(27:45-54)

⁴⁵ആറാംമൺസി നേരം മുതൽ ഒപ്പതാം മൺസി നേരം വരെ ദേശത്തല്ലാം ഇരുട്ടുണ്ടായി. ⁴⁶എക്കദേശം ഒപ്പതാം മൺസിനേരത്ത് യേശു: “എലീ, എലീ, ലഹാ ശബകതാൻി” എന്നു ഉരക്കെ നിലവിഴിച്ചു; “എൻ്റെ ദൈവമെ, എൻ്റെ ദൈവമെ, നീലൈനെ കൈവിട്ടു എന്തു” എന്നർത്ഥമെ. ⁴⁷അവിടെ നിന്നിരുന്നവ തിൽ ചിലർ അതുകേട്ടിട്ട് “അവൻ എലിയാവെ വിളിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു. ⁴⁸ഉടനെ അവർത്തിൽ ഒരുത്തൻ ഓടി ഒരു സ്പോൾ എടുത്തു പുളിച്ചു വീഞ്ഞു നിരച്ചു ഓടത്തണ്ണിമേലാക്കി അവന്നു കുടിപ്പാൻ കൊടുത്തു. ⁴⁹ശേഷമുള്ള വർ: “നില്ക്ക; എലിയാവു അവനെ രക്ഷിപ്പാൻ വരുമോ എന്നു നോക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞു. ⁵⁰യേശു പിന്നെയും ഉരക്കെ നിലവിഴിച്ചു പ്രാണെന വിട്ടു. ⁵¹അപ്പോൾ മന്ത്രിത്തിലെ തിരുറ്റിലെ മേൽത്തൊട്ട് അടയോളം രണ്ടായി ചീനി പ്ലോയി; ⁵²ഭൂമികുലുങ്ങി, പാരകൾ പിളർന്നു, കല്ലറകൾ തുറന്നു, നിലപ്പാവി ചു വിശുദ്ധമാരുടെ ശരീരങ്ങൾ പലതും ഉയിർത്തെഴുനേന്നറ്റു ⁵³അവൻ്റെ പു നരജീവനത്തിന്റെ ശേഷം കല്ലറകളെ വിട്ടു, വിശുദ്ധമനഗരത്തിൽ ചെന്നു പ ലർക്കും പ്രത്യുക്ഷമായി. ⁵⁴ശതാധിപനും അവനോടുകൂടെ യേശുവിനെ കാത്തിരുന്നവരും ഭൂകമ്പം മുതലായി സംഭവിച്ചതു കണ്ടിട്ടു: “അവൻ ദൈവപു ത്രൻ ആയിരുന്നു സത്യം” എന്നു പറഞ്ഞു എറ്റവും ദയപ്പെട്ടു.

വാക്യം 45. വിഭാഗത്താനിഞ്ചേ മുൻപിൽ വെച്ച് യേശുവിനെ ചോദ്യം ചെയ്തു എക്കദേശം രാവിലെ 6.00 ന് ആരംഭിക്കുകയും ക്രുശികത്തെ നടന്നത് രാവിലെ 9.00 നുമായിരുന്നു (27:1, 35 എൻ്റെ പരാമർശം നോക്കുക). ആറാം മൺസി നേരം മുതൽ ഒപ്പതാം മൺസി നേരം വരെ ദേശത്ത് ഒക്കയും ഇരുട്ടുണ്ടായി. “ആരാം മൺസി” എന്നു പറയുന്നത് ഉച്ചക്ക് 12.00 മൺസിയും “ഒപ്പതാം മൺസി” എന്നു പറയുന്നത് ഉച്ചക്ക് ശേഷം 3.00 മൺസിയുമാണ്. യേശു ആറു മൺസിക്കുർ ക്രുശിലായിരുന്നു. അതിൽ ഉച്ചക്കുശേഷം മൂന്നു മൺസിക്കുർ ഭൂമി ഇരുണ്ടുപോയി. “സുരൂൻ ഇരുണ്ടുപോയതുകൊണ്ടാണ്” ഇരുട്ടുണ്ടായത് എന്ന് ലുക്കാനം എഴുതിയിരിക്കുന്നു (ലുക്കാ. 23:45). “ഇരുണ്ടുപോകുക” എന്നതിന്റെ ശീകർ വാക്ക് (എക്കൗണ്ടിപ്പോ) അർത്ഥം, “പരാജയപ്പെടുക” അഥവാ കിൽ “ഇല്ലാതാകുക” എന്നാണ്. നമ്മുടെ “എക്കൗണ്ട്” എന്ന വാക്കിനടുത്ത് നിൽക്കുന്നതാണ് അത്. ആ ഇരുട്ട് സാധാരണ സുരൂൻ മിയുന്നതായിരു നില്ല. കാരണം അതു പെസഹാ കാലയളവും പുർണ്ണച്ചന്നുള്ള സമയവു മായിരുന്നതിനാൽ സുരൂഗ്രഹണമായിരുന്നില്ല. സുരൂനും ചന്നും വളരെ അകലെയായിരുന്നതിനാൽ ശ്രദ്ധണ സാധ്യത കുറവായിരുന്നു. ആ സംഭവം അസാധാരണം തന്നെയായിരുന്നു. യേശുവിന്റെ മരണസമയത്ത് സംഭവിച്ച ഇത് കാര്യവും മറ്റു സംഭവങ്ങളും ബൈബിളിനു പുറത്തുള്ള പുരാതനപ്പെട്ടി ത്തുകളും പറയുന്നുണ്ട്.¹² പ്രത്യേകിച്ചു, പ്രാരംഭ സഭാ എഴുത്തുകാരനായിരുന്ന തെർത്തുല്യൻ പറഞ്ഞു,

അതേ മൺസിക്കുറിൽ, പകൽ വെളിച്ചും പിൻവലിഞ്ഞു, അതേ സമയത്ത് സുരൂൻ പ്രകാശം കൊടുക്കാതെയുമിരുന്നു. ഇതു ക്രിസ്തുവിനെ

കുറിച്ചു പ്രവചിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്ന് അറിയാത്തവർ അത് ഒരു ശഹരം മായി ചിന്തിച്ചേക്കാം. നിങ്ങൾ തന്നെ ലോക-ദ്വർന്മിത്തമാളിക്കുവിച്ചുള്ള റിക്കോർഡുകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടെല്ലാ (എന്നപുസിന് ആയിഡ്).¹³

മത്തായി വിവരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, അനു ഇരുട്ടിന് സഹതാപം ജനിപ്പിക്കുന്ന ആലക്കാരിക അർത്ഥമുണ്ടായിരിക്കുണ്ടാം. ദൈവത്തിന്റെ വിശുദ്ധിയെ പ്രകാശ മായും തിരുയ്യെ ഇരുട്ടായുമാണ് പ്രതിനിധിക്രിച്ചിരിക്കുന്നത് (1 യോഹ. 1:5). യേശു ക്രുശിൽ തുങ്ങി കിടന്ന മുന്നു മൺിക്കോറായിരുന്നു ഭൂമിയിൽ ഇരുട്ടു ണായത്, അതും ലോകത്തിന്റെ പാപവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇരുട്ട് വിലാപത്തെയും നൃായവിധിയെയുമാണ് തിരുവെഴുത്തിൽ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് (യെഹ. 5:30; 13:9-11; യോഹേ. 3:14, 15; ആദ്ദോ. 8:9). മനുഷ്യൻ ചെയ്ത പാപങ്ങൾക്കുള്ളാമുള്ള ശിക്ഷയായിരുന്നു യേശു ക്രുശിൽ ഏറ്റുവാങ്ങിയത് (യെഹ. 5:3:5, 6, 10, 11; 2 കോ. 5:21; ഗലാ. 3:13; 1 പത്രത. 2:24; 3:18; 1 യോഹ. 2:2; 4:10). യേശു മരിച്ച പകൽ മനുഷ്യചർിത്തതിൽ ഇരുട്ടായി മാറിയതിൽ അതിശയിക്കുവാനില്ല.

വാക്യം 46. ഏകദേശം ഒപ്പതാം മൺ നേരും, അതായത്, ഉച്ചകഴിഞ്ഞത് 3.00 മൺകൾ യേശു “എലീ, എലീ, ലഭ്യാ ശബ്ദക്കാനി?” എന്ന് ഉറക്കു നിലവിളിച്ചു. മത്തായി ഏഴുതിയത് യെഹുവും വായനകാരക്കാണക്കിലും, ഏല്ലാ വർക്കും ഏബോയ ഭാഷ (അരാമ്യ) നന്നായി അറിയില്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, അത് അങ്ങനെന്നെന്ന സാധാരണകാർക്ക് മനസിലാകുന്ന ശ്രീകിലേക്ക് തർജ്ജിമ ചെയ്തു. ഉറക്കു നിലവിളിച്ചു ആ വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം, “എൻ്റെ ദൈവമേ, എൻ്റെ ദൈവമേ, നീ എന്ന കൈവിട്ടുതെന്ത്?” യേശു ഉല്ലിച്ചത് സക്കിർത്തനങ്ങൾ 22:1 ആയിരുന്നു. മർഹായെ കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുന്ന മറ്റു വാക്കുങ്ങൾ മുൻപ് ഈ അഖ്യായത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട് (27:39, 43 എന്ന് പരാമർശം നോക്കുക).

ക്രുശിൽ വെച്ച് യേശു ഉറക്കു നിലവിളിച്ച ഈ പ്രസ്താവന മാത്രമാണ് മത്തായിയും മർക്കൊസ്യും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. മത്തായി 27:46-ൽ “എൻ്റെ ദൈവം” എന്നന്തിനുള്ള ഏബോയ വാക്ക് എലീ എന്നാണ്, എന്നാൽ മർക്കൊസ് 15:34-ൽ ആരാമ്യവാക്ക് ഏലോയി എന്നാണ് പറഞ്ഞത്. ആ വിവരങ്ങളിൽ ലൂക്കൊസ്യും യോഹന്നാനും മറ്റു മുന്നു പ്രത്യേക പ്രസ്താവനകളും പറയുന്നുണ്ട് (ലൂക്കോ. 23:34, 43, 46; യോഹ. 19:26, 27, 28, 30), മൊത്തം ഏഴ് പരച്ചല്ലുകൾ.

മത്തായിയിലേയും മർക്കൊസിലേയും യേശുവിന്റെ വാക്കുകൾ എങ്ങനെ വ്യാപ്യാനിക്കും? ദൈവം വാസ്തവത്തിൽ യേശുവിനെ കൈവിട്ടിരുന്നോ? അവർ രണ്ടുപേരും ഒരേ ആത്മാവുള്ളവരായിരിക്കു, അവനു യേശുവിനെ കൈവിടാൻ കഴിയുമോ? വർഷങ്ങളായി നടക്കുന്ന വാദങ്ങളാണ് ഇവ. യേശു ഇരട്ട പ്രകൃതമായ മനുഷ്യനും ദൈവവുമായിരുന്നതിനാൽ യേശുവിന്റെ മനുഷ്യപ്രകൃതത്തെത്തയാണ് ദൈവം കൈവിട്ടത് എന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ആ കാഴ്ചപ്പും അസാധ്യമാണെന്ന് തോന്നുന്നു. വേറു ചിലർ പറയുന്നത്, യേശു പ്രകടിപ്പിച്ചത് അവൻ്റെ മനുഷ്യബലഹീനതയാണ്, വാസ്തവത്തിൽ ദൈവം അവനെ കൈവിട്ടിരുന്നില്ല. കൈവിട തോന്തരം പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ അവൻ സക്കിർത്തനങ്ങൾ 22:1 ഉല്ലരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്.

ദൈവത്തിന് അവനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് സാധ്യമായാലും അബ്ലൂഷിലും,

ദൈവം അവനെ കൈവിട്ടിരിക്കണം. നിത്യതയിൽ ഒരിക്കൽ മാത്രം, ആ സമയത്ത് യേശു ദൈവത്തിൽനിന്ന് ആ വേർപാട് വേദനയോടുകൂടി അനുഭവിച്ചു. പുത്രൻ ലോകത്തിന്റെ മുഴുവൻ പാപവും തനിൽ വഹിച്ചപ്പോൾ, ദൈവം പുറത്തിനെന്തുകളുണ്ടു്. ക്രുഷിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ, എങ്ങനെയോ, ഏതുവിധനയോ, ദൈവ-മനുഷ്യൻ ദൈവത്തിൽനിന്നു ചുരുങ്ങിയ സമയത്തേക്ക് വേർപിരിഞ്ഞു. ആ സമയത്ത് “പാപരഹിതനായ-പുത്രനിൽ പാപത്തോടുള്ള ദൈവത്തിന്റെ ഫോധം പകരുകയും, കൂപയാൽ അവനിൽ വിശസിക്കുന്ന വർക്കായി ആ യാഗത്തിൽ അവൻ പ്രസാദിക്കുകയും ചെയ്തു.”¹⁴

യേശുവിന്റെ നിലവിലി രൂപ നഷ്ടത്തിന്റെതായിരുന്നു, അതേസമയം അത് ആശയത്തിന്റെയും പ്രത്യാശയുടെയുമായിരുന്നു. കൈവിടച്ചിനുശേഷ പ്രവും അവൻ നിലവിലിച്ചത് “എന്റെ ദൈവമേ” എന്നാണ്, തന്നെ അവസാനം വിടുവിപ്പാൻ കഴിയുന്നവനിലുള്ള ആശയമായിരുന്നു അത്. യേശു ഉദ്ധരിച്ച സക്കിർത്തനങ്ങൾ 22 ന്റെ പ്രാധാന്യം നാം തിരിച്ചറിയണം, അവിടെ യേശു ഉപയോഗിച്ച സക്കിർത്തനത്തിലെ വാക്കുകൾ ദൈവത്തിന്റെ വിടുതൽ ആശോഷിക്കുന്ന വിജയമാണ് ലക്ഷ്യവിട്ടിരിക്കുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ എബ്രായർ 2:12-ൽ സക്കിർത്തനങ്ങൾ 22:22 ഉദ്ധരിച്ച ക്രിസ്തുവിന്റെ വാക്കുകളായിട്ടാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്: “ഞാൻ നിന്റെ നാമത്തെ എന്റെ സഹോദരരാഡോക്കീർത്തിക്കും; സദാ മദ്ദേശം എന്നു ഞാൻ നിന്നെന്ന സ്ഥാത്തിക്കും.”

വാക്യം 47. യേശു ക്രുഷിൽ തുണി കിടന്നു ശാസം കിട്ടാതെ വിഷമിച്ചപ്പോൾ, അവൻ സംസാരം മനസിലാക്കുവാൻ പ്രയാസം നേരിട്ടിരിക്കാം. യേശുവിനെ കുറിച്ച് ജെ. ഡാല്ലിയു. മെക്ഗാർവേ പറഞ്ഞു:

അവൻ ഇപ്പോൾ ഏകദേശം ആറു മണിക്കൂറായി ക്രുഷിൽ കിടക്കുന്നു, കുറെ ഒക്കം ശരീരത്തിൽനിന്നു പോകുകയും, ശരീരത്തിന്റെ അപ്പോഴതെ ഉള്ളംഖലയും, നെഞ്ചിലെ മാംസപേശികളുടെ സമർദ്ദവും, തീവ്രമായ വേദനയും, ക്രുഷിൽ നീട്ടിപ്പിടിച്ച കൈകളും, കറിനമായ ഭാഗവും എല്ലാം നിമിത്തം ഉച്ചാരണം അപ്പുക്കുവും, അസ്പഷ്ടവുമായിരിക്കും.¹⁵

യേശു “എന്റെ ദൈവമേ” (എലി) എന്ന നിലവിലിച്ചപ്പോൾ, അവിടെ കൂടിപ്പാൻ കൂടിയാവിനെ വിജിക്കുന്നു.” ആ പ്രവാചകൾ മരിക്കാതിരുന്നതിനാലും (2 രാജാ. 2:11, 12), “എലിയാവ്” വരുമെന്ന് മുന്നറിയിച്ചതിനാലും (മലാ. 4:5), അവൻ ഭൂമിയിലേക്ക് മടങ്ങിവരുമെന്ന് യെഹൂദരാർ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു (11:14; 16:14; 17:3 ന്റെ പരാമർശം നോക്കുക). തെരക്കം അനുഭവിച്ച നീതിമാനാര ഏലിയാവ് വന്നു സഹായിക്കുമെന്ന് അവർ വിശസിച്ചിരുന്നു. അവന്റെ വാക്കുകൾ തെറ്റിഭരിച്ചവർ വിചാരിച്ചത്, അവൻ ഏലിയാവിനെ വിജിച്ചതുകൊണ്ട്, അവൻ വന്നു മരണത്തിൽനിന്നും, ശത്രുക്കളിൽ നിന്നും അവനെ വിടുവിക്കുമെന്നാണ്.

വാക്യം 48. ഉടനെ അടുത്തുനിന്നന്യാളോ അല്ലകിൽ പടയാളിയോ അവന് കൂടിപ്പാൻ കൊടുത്തു. ഏലിയാവ് വരികയാണെങ്കിൽ താൻ അവന്റെ വലതുശേഖത്തുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ എന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചുകാണും. അവൻ പൂജിച്ച വീണ്ട് രൂപ സ്വീം മുക്കി (ഓക്സോസ്) കമ്പിയൽ തുക്കികർത്താവിന്റെ വായിലേക്ക് വീഴ്ത്തി കൊടുത്തു. “എനിക്ക് ഭാഗിക്കുന്നു”

എന്ന് അവൻ പറഞ്ഞതിനു ശേഷമായിരുന്നു അത് (യോഹ. 19:28). എന്നാൽ അവൻ കണ്ടിവെണ്ണ കലകിയ വീണ്ട് (കായിനോസ്) നിരസിച്ചു (27:34). അവൻ പൂജിച്ച വീണ്ട് കുടിപ്പു (യോഹ. 19:30). ആ സംഭവം സകീർത്തന അഭർ 69:21 പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു, അവിടെ പറയുന്നത്, "... എൻ്റെ ഭാഗത്തിനു അവൻ എനിക്ക് ചൊറുക കുടിപ്പാൻ തന്നു."

അവനു കുടിപ്പാൻ കൊടുത്ത വീണ്ട് വിലകുറഞ്ഞതായിരിക്കാം, അത് വെള്ളം ചേർത്തതും, രോമാ പടയാളികൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതും ആകാം (ലുക്കാ. 23:36 നോക്കുക). അത് വെള്ളം ചേർത്തതിനാൽ യേശുവിന്റെ ഭാഗം ശമിക്കുകയും, അവൻ്റെ ചുണ്ട് നന്നയുന്നതിനാൽ പറയുന്നത് കേൾക്കുന്ന നാവർക്ക് കുടുതൽ മനസിലാക്കുവാനും കഴിയും.

വാക്കും 49. സ്വപ്നദമായും, ശേഷമുള്ളവർ അവൻ ഏലിയാവേ വിജി കുന്നു എന്നു വിചാരിച്ചവർ ശരബിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞു, “എലിയാവ് അവനെ രക്ഷിപ്പാൻ വരുമോ എന്നു നോക്കാം.” പ്രവാചകൻ വാസ്തവത്തിൽ മാങ്ങി വരുമെന്ന് അവർ വിചാരിച്ചേക്കാം അല്ലെങ്കിൽ അവർ യേശുവിനെ പരിഹാരിച്ചതുമാകാം.

വാക്കും 50. ഇതു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ, യേശു അത്യുചുത്തിൽ വീണ്ടും പറഞ്ഞു, “പിതാവേ, ഞാൻ എൻ്റെ ആത്മാവിനെ തുകയേറിൽ ഏൽപ്പിക്കുന്നു.” (ലുക്കാ. 23:46). “എൽപ്പിക്കുക,” അല്ലെങ്കിൽ “രേമേൽപ്പിക്കുക” (കെജീവി) എന്നതിന് “കൈച്ചപ്പെടുത്തുക,” “വിട്ടുകളയുക” എന്നീ അർത്ഥങ്ങളാണുള്ളത്. യേശു “ഉറക്കേ” നിലവിളിച്ച വാക്കുകൾ ഒരുപക്ഷേ “അതു നി വുത്തിയായി” എന്നതായിരിക്കാം (യോഹ. 19:30). ആ വിജയ ശബ്ദത്തെ തുടർന്നു അവൻ തന്റെ “തല ചാൽച്ചു” (യോഹ. 19:30) ആത്മാവിനെ ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുത്തു. ചെയ്യുവാനായി അവനെ ഏൽപ്പിച്ചു ജോഖി അവൻ പുർത്തിയാക്കി. ആർക്കും തന്റെ ജീവൻ എടുപ്പാൻ കഴിയുകയില്ല, അത് നൽകുവാനും തിരികെ പ്രാപിപ്പാനും തനിക്ക് അധികാരമുണ്ട് എന്ന് യേശു പറഞ്ഞതിരുന്നു (യോഹ. 10:15-17). അവൻ തന്റെ പ്രാണാനെ മരണത്തിന് ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കയും മുന്നാം നാൾ മരിച്ചുവരിൽനിന്നും ഉയർത്തെഴുന്നേറ്റു പരികയും ചെയ്തതിനാൽ അവൻ്റെ വാദ്ധാനും നിറവേറി.

വാക്കും 51. ഉച്ചക് 12.00 മണി മുതൽ ഉച്ചകഴിഞ്ഞ് 3.00 മണി വരെ ഭൂമിയെ ഇരുട്ട് മുടി (27:45). ഇരുട്ട് കുടാതെ, കുശീകരണ സമയത്ത് മറ്റും അതഭൂത സാഡെങ്ങളും നടന്നു. ദൈവാലയത്തിലെ വിശുദ്ധ സ്ഥലത്തെയും അതിവിശുദ്ധ സ്ഥലത്തെയും തമ്മിൽ വേർത്തിരിച്ചിരുന്ന തിരശീല രണ്ടായി, മേൽക്കൊള്ളാൻ അടിവരെ കീറിപ്പായി (പു. 26:31-33; എബ്രാ. 9:3). മിഷ്യാ പറയുന്നതുസ്ഥിച്ച്, ആ തിരശീല, “എഴുപത്തി-രണ്ട് ചരടുകളാൽ നന്നയ്ത്തായിരുന്നു, ഓരോ ചരടിലും ഇരുപത്തി-നാല് നലുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. അതിന് നാൽപതുമൂളം [അനുപത് അടി] നീളുവും ഇരുപതു മൂളം [മുപ്പത് അടി] പീതിയും ഉണ്ടായിരുന്നു.”¹⁶ ജോഖാസപഘസ് അതിനെ വിവരിച്ചത് “അത് കടുഞ്ഞുവപ്പും നീലലോഹിതവുമായ മനോഹരവും മാർദ്ദവുമായ വലിയ ബാണിവിലോണ്സ് തുണിയായിരുന്നു.”¹⁷

മതതായി വിവരിച്ചില്ലെങ്കിലും, തിരശീല കീറിയതിന് വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. അത് പഴയനിയമവും, അതിലെ പാരാഹാഹിത്യവുമെല്ലാം, യാഗ വ്യവസ്ഥയും അവസാനിക്കുന്ന സൃഷ്ടനയായിരുന്നു. യേശുവിന്റെ പ്രവചനമനും സതിച്ച് (24:1, 2), മുഗ്ധയാഗം അവസാനിപ്പിച്ച്, ദൈവാലയവും ഏ. സി. 70-ൽ

നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. യേശു മരിച്ചപ്പോൾ, തിരശീല കീറിയത് വ്യക്തമാക്കുന്നത് ദൈവത്തോട് സമീപിക്കുവാൻ അവബന്ധിച്ച യാഗം ആളുകൾക്ക് രു പുതിയ വഴി ഒരുക്കി എന്നാണ്. തിരശീല ഭാവം എടുത്ത്, യേശു നമ്മുടെ ശ്രഷ്ടം മഹാപുരോഹിതനായിരിക്കുന്നു എന്നാണ് എബ്രായ ലേവകൾ വെളിപ്പെടുത്തിയത്:

ആ പ്രത്യാശ നമ്മകൾ ആത്മാവിബന്ധി രു നക്കുരം തന്നെ; അതു നിശ്ചയവും സ്ഥിരവും തിരശീലക്കത്തേക്ക് കടക്കുന്നതുമാകുന്നു. അവിടേക്ക് യേശു മർക്കീനൊസെക്കണ്ടറീ ക്രമപ്രകാരം എന്നേക്കും മഹാപുരോഹിതനായി മുമ്പുകൂട്ടി നമ്മകൾ വേണ്ടി പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നു (എബ്രാ. 6:19, 20; എംഹമ്പിന് ആധിവാദം).

എബ്രായ ലേവകൾ പിന്നെയും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, “അതുകൊണ്ട് സഹോദരമാരെ, യേശു തന്റെ ദേഹം എന്ന തിരശീലയിൽക്കൂടി നമ്മകൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ച ജീവനുള്ള പുതുവഴിയായി തന്മുഖം രക്തത്താൽ വിശുദ്ധ മന്ത്രത്തിലേക്കുള്ള (പ്രവേശനത്തിനു) ദേഹവും നമ്മകൾ ഉണ്ട്” (എബ്രാ. 10:19, 20; എംഹമ്പിന് ആധിവാദം).

എഫ്. എഫ്.ബേബുസ് തിരശീല കീറിയതിനെ കുറിച്ച് പറഞ്ഞു “അത് വേദശാസ്ത്രപരമായി പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്,” പിന്നെ പറഞ്ഞത്, “യേശുവിബന്ധി മരണത്തിൽ, ... ദൈവം തന്നെത്തന്നെ നമ്മകൾ വെളിപ്പെടുത്തുകയും, അവനോട് അടുക്കുവാനുള്ള വഴി തുറന്നു നൽകുകയും ചെയ്തു.”¹⁸ പഴയനിയമ തടസങ്കേരി നീക്കുന്നതായിരുന്നു യേശുവിബന്ധി യാഗം; അത് യാഗങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതും, ദൈവസന്നിധിയിലേക്ക് അവൻ മുഖ്യമായി ക്ഷുദ്ധവാനുള്ള അവസരവുമായിരുന്നു ഒരുക്കിയത് (കൊല്ലാ. 2:14; എബ്രാ. 8:13 നോക്കുക).

പാര പിളരുന്ന തരത്തിലുള്ള ഭൂകമ്പമായിരുന്നു യേശു മരിച്ചപ്പോൾ നടന്ന മറ്റാരു അതഭൂതതം. ഈ അതഭൂതത്തെ കുറിച്ച് മതതായി മാത്രമാണ് വിവരിക്കുന്നത്. ഭൂകമ്പമായിരുന്നു ദൈവാലയത്തിലെ തിരശീല കീറുവാൻ കാരണമെന്ന് ചിലർ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാൽ തിരുവെഴുത്ത് പ്രത്യേകമായി അതു പറയുന്നില്ല.

വാക്കുങ്ങൾ 52, 53. കല്ലറകൾ തുറന്നത് ഒരുപക്ഷേ ഭൂകമ്പത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കാം. എങ്ങനെന്നയായാലും, മരിച്ചവർ എഴുന്നേറ്റു വന്നതു മറ്റാരു അതഭൂതമായിരുന്നു. മരിച്ച പല വിശുദ്ധമാരുദ്ദേശ്യും ശരീരം എഴുന്നേറ്റു വന്നു. എന്നാൽ അവരാരും, യേശു മരിച്ചവർബ�ന്റീനും ഉയിർത്തെത്തഴുന്നേറ്റു വരുന്നതുവരെ ദൈരുശലേം നഗരത്തിൽ പ്രത്യക്ഷരായിരുന്നില്ല. ആ വ്യക്തികൾ കുറച്ചുകാലം ജീവിക്കുകയും, പിന്നെ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്ന് ജീവിച്ചിരുന്നവർക്ക് അത് മനസിലാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു നമ്മകൾ അനുമാനിക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ പുനരുത്ഥാനത്തിന് സാക്ഷിയായ വർക്ക് അതിന്റെ ഉദ്ദേശം നഷ്ടമാകും. അവരും ലാസറിനെ പോലെ (യോഹ. 11:43, 44; 12:2), അവരുടെ ജീവിത സാഹചര്യത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവെന്നു കാണും.

ഈരുട്ട് യേശു പാപത്തെ വഹിക്കുന്നതായി സൃച്ചിപ്പിച്ചു (27:45), ദൈവാലയതിരശീല കീറിയത്, ദൈവത്തോട് സമീപിക്കുവാനുള്ള അവസരമായി (27:51), വിശുദ്ധമാരുദ്ദേശം പുനരുത്ഥാനം എല്ലാ വിശ്വാസികളും ഭാവിയിൽ നിത്യജീവനായി ഉയർത്തെത്തഴുന്നതുകും എന്നതിന്റെ മുന്നോടിയായിരുന്നു, ഭാവി പുനരു

ത്യാനം ഉറപ്പാക്കിയത് യേശുവിന്റെ മരണത്താലും ഉയിർപ്പിനാലുമായിരുന്നു.

വാക്യം 54. യേശു മരിച്ചപ്പോൾ സംഭവിച്ച മറ്റു കാര്യങ്ങളോടൊപ്പം - ഭൂക്കവ്യമുണ്ടായത് (മർ. 15:39) -കുർഖിക്കുവാൻ ചുമതല നൽകിയ ശതാ ധിപനെ വല്ലാതെ സ്വാധീനിച്ചു. അവയുടെ അനന്തരപദ്ധതം, യേശുവിനെ കാത്തിരുന്ന മറ്റു പടയാളികളിലുമുള്ളവാക്കി. ഒരുപക്ഷേ നൂറു കണക്കിനു കുർഖികരണം കണ്ടിട്ടുള്ള കടിനഹ്വദയരായ ആ പടയാളികൾ ഇവ കണ്ടിട്ട് ദയപ്പെട്ട് പറഞ്ഞു, “ഈ മനുഷ്യൻ വാസ്തവത്തിൽ ദൈവപുത്രൻ തന്നെ” (14:33; 16:16 എന്തെ പരാമർശം നോക്കുക). മർക്കോസിന്റെ സുവിശേഷത്തിൽ, ആ പ്രസ്താവന ശതാധിപന്നേര് മാത്രമായിട്ടാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് (മർ. 15:39). യേശു ദൈവമാണെന്ന് അവൻ വിശ്വാസ ശബ്ദത്തിൽ കൂടെ മറ്റു പടയാളികളിലേക്ക് എത്തിയിരിക്കണം.

മുരെ നോക്കി നിന്ന സ്ത്രീകൾ (27:55, 56)

⁵⁵ഗലീലയിൽനിന്ന് യേശുവിനെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ട് അനുഗമിച്ചുവന്ന പല സ്ത്രീകളും ദുരത്തുനിന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ⁵⁶അവർത്തിൽ മർദ്ദ ലക്കാരത്തി മരിയയും ധാക്കാവിന്റെയും യോസെയുടെയും അമ്മയായ മരിയയും സെബാദിപുത്രമാരുടെ അമ്മയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

വാക്യം 55. ആ വെള്ളിയാഴ്ച ക്രിസ്തുവിനെ കുർഗിൽ തരുകുന്നത് പല സ്ത്രീകളും നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു (മർ. 15:40, 41; ലുക്കോ. 23:49; ഫോഡ. 19:25-27). അവർ യേശുവിനെ ശുശ്രൂഷിച്ച് ഗലീലയിൽനിന്നു വന്നവരായിരുന്നു. “ശുശ്രൂഷ” എന്നതിനുള്ള ശ്രീക്ക് പാക് (സയാക്കാനെന്നേരാ) “നൽകുക” എന്നും തർജ്ജിമ ചെയ്യാം (എൻആർഎൻപ്പബി നോക്കുക). അല്ലെങ്കിൽ “ശരവി കുക” (എൻഎൽടി). തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ഉറവിടങ്ങളിൽനിന്ന് അവർ യേശുവിനെ സഹാധിച്ചിരിക്കാം (ലുക്കോ. 8:1-3) അല്ലെങ്കിൽ അവർ അവൻ ആഹാരം പാചകം ചെയ്തു കൊടു തന്ത്രികകാം (ലുക്കോ. 10:40). ഒരുപക്ഷേ അതു രണ്ടും അവർ ചെയ്തിരിക്കാം.

ഗെത്തുശമനയിൽനിന്നു ഓടിപ്പോയ അപ്പോസ്റ്റലരിൽനിന്നു വ്യത്യസ്ഥമായി (26:56) ഈ ബെയർഷാലികളായ സ്ത്രീകൾ യേശുവിനോടുള്ള കെതി പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നിന്നു. വ്യക്തിപരമായ ദുരിതിമാനവും സുരക്ഷി തത്തവും കണക്കിലെടുക്കാതെ അവർ അവസാനത്തോളം അവൻ അടുക്കൽ നിന്നു. അവർ ദുരത്തുനിന്നായിരുന്നു നോക്കിയത് എന്നത് ഡേം നി മിതമായിരുന്നു എന്ന ധർമ്മരൂത്. കുർഗിൽ തരുകുന്നതിനോട് തൊട്ടുത്ത് ആളുകൾ വരാതിരിക്കുന്നതിനു രോമാക്കാർ ആളുകളെ അതിൽ തിരിച്ച് നിർത്തിയിരിക്കാം - പ്രത്യേകിച്ച് അവനോട് സഹതാപമുള്ളവർ. ദണ്ഡം ഏറ്റുകണ്ണുകൾ തിരിച്ച് കുർഗിനടുത്ത് നിന്നു വിലപിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ കാഴ്ച എത്രതേതാളം സഹതാപമർഹിക്കുന്നതായിരുന്നു എന്നോർക്കുക!

വാക്യം 56. ആ സ്ത്രീകളുടെ മനോഹര ലിസ്റ്റാണ് മതതായി നൽകിയി കിക്കുന്നത്. ആദ്യം നൽകിയത് മർദ്ദലക്കാരത്തി മരിയയുടെതാണ്. അവർ മർദ്ദലയിൽ നിന്നുള്ളവളാണെന്ന് പേര് തന്നെ സുചിപ്പിക്കുന്ന (15:39 എന്തെ പരാമർശം നോക്കുക). ലുക്കോസ് 8:2 അനുസരിച്ച്, യേശു അപ്പിൽനിന്നു ഏൽ

ഭൂതങ്ങളെ പുറത്താക്കിയിരുന്നു. അവളുടെ ജീവിതത്തിൽ അവൻ ചെയ്ത പ്രപുത്തികളോടുള്ള നെറി സൃച്ചിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു അവളുടെ പ്രവൃത്തി. (27:61; 28:1 എന്ന് പരാമർശം നോക്കുക).

മറ്റാരു മറിയയെ കുറിച്ചും പറയുന്നു; അവൻ യാക്കാബിന്നേയും യോസായും അമധ്യായിരുന്നു. “അവൻ ചെറിയ യാക്കാബിന്നേയും യോസായും അമധ്യായിരുന്നു” എന്ന് മർക്കാസ് 15:40 വ്യക്തമാക്കുന്നു. അവൻ യോഹനാസ് 19:25-ൽ പറയുന്ന ക്ഷേയോപ്പാവിന്റെ ഭാര്യ ആയിരുന്നേക്കാം.

പിന്നെയുണ്ടായിരുന്ന സ്വന്താ സെബാപ്പുത്രമാരുടെ അമധ്യായിരുന്നു, അതായത്, യാക്കാബിന്നേയും യോഹനാന്നേയും അമ (4:21, 22 എന്ന് പരാമർശം നോക്കുക). മർക്കാസിൽ, അവൻ ശലോമി എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത് (മർ. 15:40; 16:1). അവളായിരുന്നു യേശുവിന്റെ അടുക്കൽവന്ന തന്റെ മക്കൾക്കായി രാജ്യത്തിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടത് (20:20-23).

ലുക്കാസ് 23:49 അനുസരിച്ച്, മറ്റു “അനുഗമിച്ചവർ” ദുരത്തുനിന്നു “ഖാലൈല്ലം നോക്കിയിരുന്നു.” യോഹനാസ് 19:26, 27 സൃച്ചിപ്പിക്കുന്നത് പ്രിയ ശിഷ്യർ യോഹനാനോടൊപ്പം യേശുവിന്റെ അമ മറിയയും “അടുത്തു തന്നെ നിന്നിരുന്നു” എന്നാണ്.

യേശുവിന്റെ അനുധായികൾ അവിശാസത്തിലും ഭയപ്പാടില്ലമായിരുന്നു - കാരണം അവൻ യേശു മരിക്കുമെന്ന് പ്രതിക്ഷീച്ഛിരുന്നില്ല - പ്രത്യേകിച്ച് അത്ത രത്തിൽ. അവൻ മരിക്കുമെന്ന് ഏതാണ്ക് ഉറപ്പായപ്പോൾ, ഏതാനും സ്വന്തീക ഭാഷിച്ച് എല്ലാവരും ഓടിപ്പോയി (27:61; ലുക്കാ. 23:55), ഒരുപക്ഷേ അവനിൽ പ്രത്യാശവെച്ചിരുന്നത് അവർക്ക് നിരാശയായി മാറിയതുകൊണ്ടാക്കാം.

പാഠങ്ങൾ

യേശു (കുശിനെ മനസ്സാട നേരിട്ട്) (27:33-50)

കുശിനെ കുറിച്ച് കുടുതൽ പതിക്കുന്നേനാറും, നമുകൾ വേണ്ടി നമ്മുടെ രക്ഷൻ അനുഭവിച്ച ത്യാഗത്തെ ഓർത്ത് അവനെ നാം സ്വന്നഹിക്കുകയും ആരാൺകുകയും ചെയ്യും. കുശിനെ കുറിച്ച് നാം പതിക്കുന്നോൾ, അത് ധാര്യ ശ്രികമായി സംഭവിക്കുന്ന ഒരു തെറ്റായിട്ടല്ല പിന്നെയോ ദൈവത്തിന്റെ നിത്യ പലവ്തിയായിരുന്നു എന്നു മനസിലാക്കും. യേരുശലേമിന്റെ കുന്നിൻചെരുവിൽ സംഭവിക്കുവാനിരുന്ന ഒരു കുറിശ് ദൈവത്തിന്റെ മനസിൽ പണ്ണെ ഉണ്ടായിരുന്നു (എഫ. 1:3, 4; 2 തിമോ. 1:9; 1 പത്രാ. 1:19, 20).

തന്റെ തികഞ്ഞ നീതിയും ദിവ്യസ്വന്നേഹവും ദൈവം മറ്റേതൊരു വിധത്തിലാണ് നമ്മുടെ പ്രകടിപ്പിക്കുക (രോമർ 3:24-26)? യേശു പിതാവിന്റെ ഇഷ്ടം നിരവേദ്യവാൻ വന്നതുകൊണ്ട്, യേശു കുശിനെ കണ്ണത് അനിവാര്യമായിട്ടായിരുന്നു (16:21-23). താൻ ദൈവത്തിന്റെ ഭാസനാണ്ണന് മനസിലാക്കിയതുകൊണ്ട്, യേശു സ്വയമായി കുഴർ സ്വീകരിച്ചു.

യേശുവിനെ ക്രൂഷിൽ പിടിച്ചുനിർത്തിയതെന്നാണ്? (27:40)

രോമൻ പടയാളികൾ യേശുവിനെ ക്രൂഷിൽ കിടത്തി അവന്റെ കൈകളിൽ ആണിയടിച്ചു (യോഹ. 20:25 നോക്കുക). എന്നാൽ മറ്റൊള്ളപരി “നീ ദൈവപ്പുത്രനെക്കിൽ ക്രൂഷിൽനിന്നു ഹ്രജി വാ” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ, എന്നാണ്

അവനെ കുശിൽ തന്നെ പിടിച്ചു നിർത്തിയത് (27:40)? ആണിയായിരുന്നില്ല യേശുവിനെ കുശിൽ നിർത്തിയിരുന്നത് (26:53; യോഹ. 10:17, 18), മരിച്ച് പി താവിഞ്ഞ് ഇഷ്ടമായിരുന്നു (26:39). മരിക്കുന്നതുവരെ യേശു കുശിൽ തന്നെ യായിരുന്നത് നിത്യമായ ദൈവത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം നിറവേദുവാനായിരുന്നു (ഫിലി. 2:5-11). “മുൻപിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന സന്ദേശം” നിമിത്തമായിരുന്നു അവൻ കുശിനെ സഹിച്ചു (എബ്രാ. 12:2). നമുക്ക് വേണ്ടി കാണിച്ച ആ മഹാ സ്നേഹത്തോടുള്ള പ്രതികരണമായി, സാത്താൻ നമുക്ക് എതിരെ എത്രലഭിച്ചു തടസ്സങ്ങൾ സ്വീഷ്ടിച്ചാലും നാം അവന്റെ രാജ്യത്തിൽ ക്രിസ്തുവിനോടുള്ള വിശ്വസ്തതയും ദൈവത്തോടുള്ള സ്നേഹവും അവസാനത്തോളം പിടിച്ചു കൊണ്ടാണ്.

കുശിലെ യേശുവിന്റെ ഏഴു പ്രസ്താവനകൾ (27:46)

കുശിൽ വെച്ചു യേശു നടത്തിയ ഒരു പ്രസ്താവന മാത്രമാണ് മത്തായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. എങ്ങനെയായാലും, എല്ലാ സുവിശേഷങ്ങളും പരിശോധിച്ചാൽ, യേശു സംസാരിച്ച ഏഴു പ്രസ്താവനകൾ നമുക്ക് ലാഭിക്കും:

1. “പിതാവേ, ഇവർ ചെയ്യുന്നത് എന്ത് എന്നറിയായകയാൽ ഇവരോട് ക്ഷമിക്കേണമേ” (ലുക്കാ. 23:34).
2. “ഇന്നു നീ എന്നോടുകൂടെ പറുഭീസയിൽ ഇരിക്കുമെന്ന് സത്യമായിട്ടു ഞാൻ നിന്നോട് പറയുന്നു” (ലുക്കാ. 23:43).
3. “‘ഇതാ നിബന്ധിക്കാൻ മകൻ!?’ ... ‘ഇതാ നിബന്ധിക്കാൻ അമുഖം!’” (യോഹ. 19:26, 27).
4. “എന്റെ ദൈവമേ, എന്റെ ദൈവമേ, നീ എന്ന കൈവിട്ടുതെന്ത്?” (മത്ത. 27:46; മർ. 15:34).
5. “എനിക്ക് ഭാഗിക്കുന്നു” (യോഹ. 19:28).
6. “അത് നിവൃത്തിയായി” (യോഹ. 19:30).
7. “പിതാവേ, ഞാൻ എന്റെ ആത്മാവിനെ തുകരാങ്ങളിൽ എൽപ്പിക്കുന്നു” (ലുക്കാ. 23:46).

ഡോഡി സ്കൂളർട്ട്

എന്നാണ് “പറുഭീസ്?” (27:50)

വെള്ളിയാഴ്ച രാത്രി മുതൽ ഞായറാഴ്ച പ്രഭാതം വരെ മുന്നു-നാൾ യേശുവിന്റെ ആത്മാവ് എവിടെയോ ആയിരുന്നു. എവിടെ? അവൻ തന്റെ ആത്മാവിനെ തുകരാങ്ങളിൽ എൽപ്പിച്ചുവെകിലും (ലുക്കാ. 23:46), ആ സമ യത്ത് അവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക് പോയിരുന്നില്ല (യോഹ. 20:17). മാനസാന്ത രഘട്ട കള്ളണാട് അവൻ പറിഞ്ഞു, “ഇന്നു നീ എന്നോടുകൂടെ പറുഭീസയിൽ ഇരിക്കും” (ലുക്കാ. 23:43). “പറുഭീസ്” എന്നതിന്റെ ശീക്ക് വാക്ക് (പാരാബാ യിസോസ്) അർത്ഥമാക്കുന്നത് “മനോഹരമായ തോട്ടം” എന്നാണ്. പക്ഷേ എവിടെയാണ് പറുഭീസ്? ഇരുണ്ട ശവക്കല്ലിയല്ല യേശു പറഞ്ഞ പറുഭീസ്.

ഭൂമിയിലെ ജീവിക്കാനുള്ള അനുഭൂകളുടെ ആത്മാക്കലും അവസാനം എത്തിച്ചേരുന്ന സ്ഥാനത്തിനുമിടക്കുള്ള ഒരു സ്ഥാനത്തെ കുറിച്ച് പുതിയനി യമം പറയുന്നു. ആ സ്ഥലത്തിന്റെ പേരാണ് “പാതാളം.” അത് അദ്യശ്രൂമായ ആത്മാക്കലുടെ സ്ഥാനം അമൈവാ ശരീരം പിട ആത്മാക്കലുടെ സ്ഥാനം. ആത്മാക്കലുടെ ആ താൽക്കാലിക സ്ഥാനത്തെ കുറിച്ച് യേശു ലാസാറിന്റെയും

யനവാദ്ദേശ്യും ഉപമയിൽ പറയുകയുണ്ടായി (ലുക്കാ. 16:19-31).

നീതിമാന്മാരും നീതികെട്ടവരും പാതാളത്തിലേക്ക് പോകും, എന്നാൽ രണ്ടുകൂട്ടരും ഒരു സ്ഥലത്തായിരിക്കുകയില്ല. യേശുവിന്റെ ഉപമയിൽ, ധാച്ചകനായിരുന്ന ലാസർ, അബൈഹാമിന്റെ മടങ്ങിലായിരുന്നുവെക്കിൽ, ധനവാൻ “ധാതനാസ്ഥലത്ത്” ആയിരുന്നു (ലുക്കാ. 16:22, 23). രണ്ടുപേർക്കുമിടയിൽ വലിയോരു പിളർപ്പിണഡായിരുന്നു (ലുക്കാ. 16:26). യേശു മരിച്ചപ്പോൾ അവൻ പറുംസിസയിലേക്ക് പോയി (ലുക്കാ. 23:43). അപേപ്പൾ, പാതാളത്തിൽ രണ്ട് സ്ഥാനങ്ങളുണ്ട്, ഒന്ന് ധാതനാ സ്ഥലവും, മറ്റൊന്നു ആശാനം സ്ഥലവും. പുനരുത്ഥാന ദിവസം, പാതാളം അതിലെ മരിച്ചവരെ നൽകും (വെളി. 20:13). ധാതനാ സ്ഥലത്തുള്ളവരെ നരകത്തിലേക്ക് തള്ളിക്കളിയും, എന്നാൽ പറുംസിസയിലുള്ളവരെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കും അയക്കും.

കുറിപ്പുകൾ

¹ക്രിസ്തീക്കുവാനുള്ള നേരയുള്ള തടി പലപ്പോഴും തിയിൽ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കും. അവിടെയെത്തുംവോൾ, കുറ്റവാളിയുടെ കൈകൾ കെട്ടിയോ ആണിയിടിച്ചോ വിലങ്ങ നെയുള്ള തടിയിൽ ബന്ധിപ്പിക്കും, അത് ഉയർത്തി നേരയുള്ള തടിയിൽ കാലുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ച് നിർത്തും.² പ്ലീടാർക്ക് മമാറാലിയ 554വി. ³ജോസെഫൻ ഏഗർന്റ് അപി ദേഹം 2.4. ⁴ മെമകിൾ ജേ. വിൽക്കിൻസ്, “മാത്രു,” ഇൻ സോണ്ടവാൻ ഇല്ലാസ്ട്രേ ദൃശ്യ് ബൈബിൾ ബാക്കശുഖർസ് കമ്മന്റ്, വാല്യം 1. മാത്രു, മാർക്ക്, ലൂക്ക്. എഡി. ക്ലിന്റൺ ഇല്ല. ആർഡോൺവിൾ (ഗ്രാന്റ് റാപ്പില്സ്, മെക്ക്.: സോണ്ടവാൻ, 2002), 178; ഡേവിഡ് പെറ്റിൻ, “ബാൽഗോമാ,” ഇൻ ദ ഇന്ത്രികാഷ്ണൻ റൂൾഡിയാർഡ് ബൈബിൾ ഏൻസൈക്ക്ലോപീഡിയ, റേഡ. എഡി. ജേപ്രി ഡബ്ല്യൂയു. ബോംിലേ (ഗ്രാന്റ് റാപ്പില്സ്, മെക്ക്.: സബ്ലിയുഎം. ബി. എർഡമാൻസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1982), 2:523-24. ⁵താൽമുട്ട് സാറിഹാബറിൻ 43പ്പെ; നോക്കുക സദ്യം. 31:6. ⁶ജാക് പി. ലേവി സ്, ദ മോസ്റ്റപത്ര ഏക്കോൾഡിൻസ് ടു മാത്രു, പാർട്ട് 2, ദ ലിവിംസ് വേർഡ് കമ്മന്റ് (ആസ്റ്റോൻ, ടെക്ക്.: സിറി പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1976), 162. മെറ്റസ്റ്റജർ, 57-58, 153. ⁷ലി ഡേണൻ മോറിൻ, ദ മോസ്റ്റപത്ര ഏക്കോൾഡിൻസ് ടു മാത്രു, പില്ലർ കമ്മന്റ് (ഗ്രാന്റ് റാപ്പില്സ്, മെക്ക്.: സബ്ലിയുഎം. ബി. എർഡമാൻസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1992), 717. ⁸ജി ബെർട്ടാം “പാറ്റസോ” ഇൻ തിയോളജിക്കൽ സിക്ഷണറി ഓഫ് ദ സ്കൂളെസ്സ് മെന്റ്, എഡി. ജേർഹാർഡ് കിറ്റേൽ ആന്റ് ജേർഹാർഡ് ഫ്രയഡിച്ച് അബർ ആന്റ് ട്രാൻസ്. ജേപ്രി. ഡബ്ല്യൂയു. ഭേദംബിലേ (ഗ്രാന്റ് റാപ്പില്സ്, മെക്ക്.: ഡബ്ല്യൂയുഎം. ബി. എർഡമാൻസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1985), 758. ⁹സക്കിർത്തനന്തഃശർ 22-ൽ മുൻപു ഒളം വാക്കുത്തിൽ വാഗിംസ് ദ ഹൈ എന്നാൻ (27:39 എന്റെ പരാമർശം നോക്കുക). ¹⁰നോക്കുക വിസ്താരം ഓഫ് സേരാളമൻ 2:17-20.

¹¹നാലാമത് ഒരു സംഘാതന കുറിച്ച് ലുക്കാന് പറയുന്നു, അത് പടയാളികളുടെ സംഘമാൻ (ലുക്കാ. 23:36, 37). ¹²സുവിശേഷ വിവരങ്ങളെ ഉദ്ധരിച്ച്, ഓരോജേസ് ക്രിസ്തുവിനെ കുർഖിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഇരുട്ടിന്റെ ചരിത്രപരമായ അവസ്ഥയെ വിവരിക്കുന്നു (ഓരോജേസ് ഏഗർന്റ് സബർഡിൻസ് 2.33). പൊന്തിബേംസ് പിലാത്തൊൻ എഴുതി ഏനവകാശപ്പെട്ട ഇതിനെ സ്വിഡ്യപ്പിഗ്രാഹേൽ ലെറ്റർ ആയി സംരക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു (ലെറ്റർ ഓഫ് പൈലറ്റ് ടു ടെക്നോളജിസ്.) ¹³തെരഞ്ഞുല്ലാൻ അപോളജി 1.21. ¹⁴ജോൺ മാക് ആർഡർ. ജൂനിയർ, ദ മാക് ആർഡർ സ്കൂളെസ്സ് മെന്റ്: മാത്രു 24-28 (ഷിക്കാഗോ: മുഡി പ്രസ്, 1989), 270. ¹⁵ജേ. ഡബ്ല്യൂയു. മെക്ശാർവേ, ദ സ്കൂളെസ്സ് മെന്റ്

കമരിൽ, വാല്യം. 1, മാത്യു ആന്റ് മാർക്ക് (എൻ.പി. 1875; റോഹിൽ ഡിലേബർഡ് ആർക്ക്.: ഗ്രാന്റ്‌പെൽ ഐലറ്റ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., എൻ. ഡി.), 246. ¹⁶മിഷ്നോ ഷഷ്കരാലിം 8.5.
¹⁷ജോബസുഫൻ റാച്ചൻ 5.5.4. ¹⁸എഫ്.ബുന്ന്, ദ ഏപ്പിറ്റീൽസ് ടു ദ ഹൈബുസ്,
ന്യൂ ഇന്റർനാഷണൽ കമരിൽ ഓൺഡ ന്യൂടെസ്സുമെന്റ് (ഗ്രാന്റ് റാഷ്ട്രിയൻസ്, മെക്ക്.:
സണ്ണിയുഎം. ബി. എർഡമാൻസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1964), 246.